

Inhoud

	Pagina
Voorwoord	4
Inleiding: Wat is Compact & Rijk?	5
Deel 1 Jonge kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong	9
1.1 Herkenning van jonge kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong	10
1.2 Behoeften van jonge kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong	14
1.3 Inspelen op behoeften van jonge kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong	15
1.4 Werken met Compact & Rijk	18
1.5 Tot slot	20
Deel 2 Activiteiten	21
Overzicht gebruikte pictogrammen	22
Activiteitenmatrix Compact & Rijk	23
<i>Motoriek</i>	25
• Ontwikkeling van de grote motoriek	26
• Ontwikkeling van de kleine motoriek	27
• Ontwikkeling van de tekenontwikkeling	28
• Activiteitenmatrix motoriek	29
• Activiteiten	30
<i>Ruimtelijke oriëntatie en tijdsoriëntatie</i>	61
• Ontwikkeling van de ruimtelijke oriëntatie	62
• Ontwikkeling van de tijdsoriëntatie	63
• Activiteitenmatrix ruimtelijke oriëntatie en tijdsoriëntatie	64
• Activiteiten	66
<i>Mondelinge taal en ontwikkeling van de geletterdheid</i>	87
• Ontwikkeling van de mondelinge taal	88
• Ontwikkeling van de geletterdheid	89
• Activiteitenmatrix mondelinge taal en ontwikkeling van de geletterdheid	90
• Activiteiten	92
<i>Ontwikkeling van het logisch denken en inzicht in cijfers en getallen</i>	113
• Ontwikkeling van het logisch denken	114
• Ontwikkeling van het inzicht in cijfers en getallen	115
• Activiteitenmatrix ontwikkeling van het logisch denken en inzicht in cijfers en getallen	116
• Activiteiten	118
Literatuur	139
Bijlagen	
1. Stippenblad	141
2. Checklijst criteria voor Compact & Rijk activiteiten	143
3. Kenmerkenlijst jonge kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong	145
4. Wie-Wat-Waar	147
5. Overzicht didactische structuren Compact & Rijk	149

Voorwoord

Jonge kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong hebben soms te maken met gevoelens van frustratie en eenzaamheid. Misschien een beetje kort door de bocht om zo dit voorwoord te beginnen, maar toch: de feiten zijn duidelijk. Deze kinderen denken en handelen op een hoger niveau dan de gemiddelde kleuter en dat is niet altijd even prettig voor ze. Hier ligt een positieve rol voor de school om ook deze kinderen passend onderwijs te geven.

De ontwikkelingsvoorsprong bestaat uit drie aspecten: hoge intellectuele capaciteiten, een bijzonder creatief denkvermogen en een hoge motivatie/nieuwsgierigheid. Dit komt vooral tot uiting als de omgevingsfactoren zijn afgestemd op hun denkniveau. Denk bij omgevingsfactoren zowel aan het gezin en de school als aan de omgang met andere kinderen.

Het is bij jonge kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong van belang dat de mensen binnen de school bekend zijn met het verschijnsel 'ontwikkelingsvoorsprong' en bereid zijn een passend aanbod voor het kind en een relationele ondersteuning te bieden.

Dit boek richt zich uitsluitend op suggesties voor passend aanbod: activiteiten die geschikt zijn voor deze kinderen. Het is te gebruiken voor mensen die op school KJK! gebruiken als observatie en registratiesysteem en op basis daarvan activiteiten voor hun leerlingen plannen.

Het boek is ook prima te gebruiken als zelfstandig bronnenboek: een schat aan activiteiten die iedere leerling kan benutten voor zijn passende activiteiten voor jonge kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong.

We zijn erg benieuwd naar uw ervaringen met de activiteiten uit dit boek. En misschien hebt u aanvullingen. We willen het graag horen! (info@bazalt.nl)

Dook Kopmels
Manager Bazalt Educatieve Uitgaven

